

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ

акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів за
напрямом підготовки 6.030102 «Психологія»
галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки»
у Запорізькому національному технічному університеті

м. Запоріжжя

«31» травня 2018 р.

Відповідно до п.4 «Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 р. №978 (зі змінами та доповненнями, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 27 травня 2014 р. №507), Ліцензійними умовами надання освітніх послуг у сфері вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003 р. №847, у редакції наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29.11.2011 р. №1377), згідно з наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» від 13.06.2012 р. №689 та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України «Про проведення акредитаційної експертизи» від 15 травня 2018 р. за №743-л з метою проведення первинної акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» у Запорізькому національному технічному університеті експертна комісія Міністерства освіти і науки України у складі:

Голова комісії

Яланська Світлана Павлівна, завідувач кафедри загальної, вікової та практичної психології Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, доктор психологічних наук, професор;

член комісії:

Портницька Наталія Федорівна, доцент кафедри теоретичної та практичної психології Житомирського державного університету імені Івана Франка, кандидат психологічних наук

в термін з 29.05.18 р. по 31.05.18 р. розглянула подані матеріали та провела перевірку на місці діяльності Запорізького національного технічного університету щодо відповідності освітньої діяльності цього вищого навчального закладу державним вимогам підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки».

Експертизу проведено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2001 р. №978, від 31 жовтня 2011 р. №1124 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 і від 8 серпня 2007 р.

Голова експертної комісії

С. П. Яланська

№ 1019», від 10 серпня 2011 р. №865, від 5 квітня 2014 р. №233, Наказ МОН від 1 січня 2002 р. №16, Наказу МОН молоді і спорту України «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 24 грудня 2003 р. №847» від 29 листопада 2011 р. №1377, Наказу МОН молоді і спорту України «Про затвердження примірних зразків документів, що додаються до заяв, для проведення ліцензування освітніх послуг у сфері дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної та вищої освіти» від 17 вересня 2012 р. №1021 зі змінами, унесеними згідно з Постановами КМУ від 31.10.2011 р. №1124, від 13.06.2012 р. №689, від 15.08.2012 р. №801, від 18.09.2013 р. №692, від 27.05.2014 р. №507, а також Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. №1187, експертне оцінювання здійснювалося за такими напрямками:

- достовірність інформації, поданої до МОН України навчальним закладом разом із заявою про акредитацію;
- відповідність установленим законодавством вимогам щодо кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного забезпечення спеціальності;
- відповідність наявних умов проведення освітньої діяльності державним вимогам щодо підготовки бакалаврів.

У підсумку перевірки і оцінювання матеріалів експерти констатують таке:

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Запорізький національний технічний університет (ЗНТУ) Міністерства освіти і науки України є найстарішим вищим навчальним закладом Запорізького регіону (початок існування – 1900 р.), має багату історію підготовки професійних кадрів для промисловості, наукового і державного секторів країни, останні десять років ефективно готує кадри для різних гуманітарних галузей знань. Університет має нагороди – 1980 р. за велику роботу з підготовки кадрів для народного господарства інститут нагороджено орденом «Знак пошани». У серпні 2001 р. Указом Президента України університету надано статус «національного».

Запорізький національний технічний університет (ЗНТУ) – вищий навчальний заклад, на державній формі власності, підпорядкований Міністерству освіти і науки України. Державна реєстрація юридичної особи була проведена 22.08.2001 р. виконкомом Запорізької міської ради (ідентифікаційний код 02070849). На підставі рішення ДАК МОН України (протокол № 88 від 30.06.2011 р.)

ЗНТУ акредитований за статусом вищого навчального закладу IV рівня (сертифікат серії РД-IV №0849098). Згідно з наказом МОН України № 93-л від 15.05.2017р. Запорізькому національному технічному університету в установленому законодавством порядку переоформлена ліцензія на освітню

діяльність у сфері вищої освіти. На офіційному веб-сайті МОН України розміщено відомості про право здійснення освітньої діяльності ЗНТУ (<http://mon.gov.ua/activity/poslugi/licenzuvannya-ta-akreditacziya/test.html>).

До складу університету входять 5 інститутів серед яких функціонує і інститут управління і права, 13 факультетів, зокрема і факультет соціальних наук, та Навчальний центр «Освіта для бізнесу та кар'єри». В університеті працює 59 кафедр, в тому числі 42 випускових, 16 філій кафедр, 2 філії факультетів на підприємствах.

На перше жовтня 2017 року професорсько-викладацький склад університету становить 742 особи. Серед штатних викладачів 52,96% з вченими ступенями, 8,7% докторів наук, 12 академіків та членів галузевих АН України та інших держав, 2 лауреата Державної премії України, 1 лауреат премії НАН України, 1 лауреат премії Президента України, 4 Заслужених діячів науки і техніки України, 5 Заслужених працівників освіти України, 2 Заслужених винахідників України. Основним засобом покращення якісного рівня професорсько-викладацького складу є аспірантура за 15 спеціальностями та докторантура, діяльність яких є ефективною.

Загальний контингент студентів базового ВНЗ на 1 жовтня 2017 року складає 10068 осіб, в тому числі 7567 особи на денній формі навчання.

Згідно із санітарно-технічним паспортом університету навчальна площа у розрахунку на одного студента при навчанні в дві зміни становить 9,69 кв. м. Загальна площа приміщень університету складає 14,04 кв. м у розрахунку на одного студента. Таким чином, можна вважати, що норми ДБН В.2.2-3-97 виконуються.

Експертною комісією встановлено, що документи, які забезпечують правові основи діяльності ЗНТУ наявні, оформлені згідно з вимогами і відповідають чинному законодавству, державним стандартам та вимогам. Вони розроблені з урахуванням всіх рекомендацій МОН України і затверджені у встановленому порядку.

Висновок: *Запорізький національний технічний університет має в наявності всі нормативно-правові документи, необхідні для здійснення освітньої діяльності, пов'язаної з підготовкою бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки».*

ЗНТУ є сучасним навчальним закладом європейського типу, що має глибокі традиції та сучасний рівень організації освітньої діяльності, достатню матеріально-технічну базу і науково-методичний потенціал для підготовки майбутніх фахівців у галузі соціально-політичних наук. Наукові ступені та вчені звання керівників (ректора та завідувача випускової кафедри) відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України та особливостям фахової підготовки з напрямів та спеціальностей, що ліцензовані.

Отже, фактичні показники університету щодо заявленого напрямку підготовки відповідають чинному законодавству у сфері вищої освіти, Ліцензійним умовам надання освітніх послуг та Державним вимогам до акредитації.

2. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ

Прийом до ЗНТУ здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

Організацію прийому до ЗНТУ здійснює приймальна комісія, яка щорічно затверджується наказом ректора університету та діє згідно зі «Зразковим положенням про приймальну комісію вищого навчального закладу України», затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України №12 від 09.01.2013 р. та «Положенням про приймальну комісію Запорізького національного технічного університету».

Приймальною комісією ЗНТУ щорічно складаються та затверджуються Правила прийому до університету, розроблені відповідно до «Умов прийому до вищих навчальних закладів України» (на підставі наказу Міністерства освіти і науки України поточного року).

В Університеті формування контингенту студентів носить системний характер, складається із профорієнтаційної роботи кафедр, приймальної комісії, співпраці із загальноосвітніми закладами I-II рівня акредитації, учасники освітнього процесу яких прагнуть набути професійну компетентність в галузі психології. В ході профорієнтаційної компанії викладачі кафедри активно залучають засоби телебачення і радіо, друковані видання, профорієнтаційні питання порушуються на щорічних науково-практичних конференціях та майстер-класах, під час консультивань закладів освіти різних типів, в службах соціальної та соціально-психологічної допомоги.

Участь у профорієнтаційній роботі беруть усі викладачі кафедри психології. Укладені профорієнтаційні матеріали, інформація про набір на спеціальність розповсюджується в Запоріжжі, Запорізькій області та в інших областях України. Інформація з профорієнтації розміщується також на офіційному сайті ЗНТУ.

Ліцензований обсяг прийому за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» складає 40 осіб на денну форму навчання та 60 осіб на заочну форму навчання. В межах ліцензованого обсягу прийом студентів здійснюється відповідно до правил та умов прийому до вищих навчальних закладів України.

Показники формування контингенту бакалаврів першого курсу з підготовки за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» наведені у таблиці 1.

**Показники формування контингенту студентів
напряму підготовки 6.030102 «Психологія»**

№ з/п	Показник	Бакалаври			
		2014	2015	2016*	2017*
1	2	*3	4	5	6
1	Ліцензований обсяг підготовки: – денна форма навчання	40	40	40	40
	– заочна форма навчання	60	60	60	60
2	Прийнято на навчання, всього (осіб):				
	– денна форма	40	40	34	37
	– заочна форма	17	24	20	31
	<i>в тому числі за держзамовленням:</i>				
	– денна форма	-	-	-	2
	– заочна форма	-	-	-	6
	– таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	-	-	-	-
– зарахованих на пільгових умовах	-	-	-	1	
3	Подано заяв за формами навчання:				
	– денна форма	260	376	578	354
	– заочна форма	21	35	43	71
4	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення:				
	– денна форма	-	-	-	177
	– заочна форма	-	-	-	11.8
5	Кількість студентів, зарахованих на продовження навчання:				
	– денна форма	2	1	0	6
	– заочна форма	3	8	3	6

* здобувачі вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за освітньою програмою 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» (відповідно до Постанови КМУ від 29 квітня 2015 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти») та Акту узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу Запорізького національного технічного університету згідно із ліцензією серії АЕ № 636806 від 19.06.2016

Голова експертної комісії

С. П. Яланська

Динаміку зростання контингенту студентів Запорізького національного технічного університету за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» представлено в таблиці 2.

Таблиця 2

**Динаміка контингенту студентів
напряму підготовки 6.030102 «Психології»**

№ з/п	Назва показника	Бакалаври			
		2014	2015	2016*	2017*
1	Кількість студентів спеціальності (станом на 01.10 відповідного року):	147/ 160	151/ 103	143/ 88	138/ 77
	1 курс	40/17	40/24	33/20	36/29
	2 курс	36/33	39/19	40/22	31/16
	3 курс	38/27	36/32	39/16	35/19
	4 курс	33/38	36/28	31/30	36/13
	5 курс (заочна)	0/45	-	-	-
2	Кількість відрахованих студентів, у тому числі:	5/8	8/6	5/15	4/9
	– за невиконання навчального плану	3/2	1/1	1/8	2/5
	1 курс	-	-	-	2/2
	2 курс	1/0	0/1	1/2	-
	3 курс	1/1	1/0	0/3	-
	4 курс	1/1	-	0/3	0/3
	– за грубі порушення дисципліни	-	-	-	-
	– у зв'язку з переведенням до іншого ВНЗ	-	-	-	-
	– інші причини	2/6	7/5	4/7	2/4
	1 курс	0/2	2/0	0/2	0/2
	2 курс	1/3	1/2	2/2	-
	3 курс	1/1	3/2	2/2	2/2
	4 курс	-	1/1	0/1	-
	3	Кількість студентів, зарахованих на продовження навчання	2/3	1/8	0/3
у тому числі:		1/3	0/1	0/0	1/1
– переведених з інших ВНЗ					
1 курс		0/0	-	-	-
2 курс		0/1	-	-	1/1
3 курс		1/2	0/1	-	-
4 курс		0/0	-	-	-
– поновлених на навчання		1/0	1/7	0/3	5/5
1 курс		-	-	-	-
2 курс		-	0/3	0/1	0/4
3 курс		-	0/2	0/2	-
4 курс	1/0	1/2	-	5/1	

* враховуючи здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» (відповідно до Постанови КМУ від 29 квітня 2015 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти») та Акту узгодження переліку спеціальностей,

Голова експертної комісії

С. П. Яланська

за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу Запорізького національного технічного університету згідно із ліцензією серії АЕ № 636806 від 19.06.2016 р.

Висновок: у Запорізькому національному технічному університеті організація прийому та формування контингенту студентів з підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» проводиться в повній відповідності до чинного законодавства у сфері вищої освіти, Ліцензійних умов надання освітніх послуг та чинних нормативів і критеріїв, затверджених Міністерством освіти і науки України.

3. ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ 6.030102 «ПСИХОЛОГІЯ» ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 0301 «СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ НАУКИ»

Експертною комісією встановлено, що підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» у Запорізькому національному технічному університеті регламентують:

- освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.030102 «Психологія»; нормативна та варіативна частини (затверджена Вченою радою та ректором ЗНТУ (протокол №11 від 06.07.2010 р.);
- навчальний план підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» (обговорено та затверджено на засіданні Вченої ради університету (протокол № 9 від 28.04.2014 р.), підписаний ректором (28.04.2014 р.);
- графік навчального процесу;
- власна система контрольних заходів та критеріїв оцінювання знань та умінь студентів;
- робочі програми дисциплін.

У навчальних планах бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» враховані сучасні вимоги до професіоналів у галузі психології, передбачені для вивчення і практичного впровадження навчальні дисципліни й такі форми їхнього упровадження до навчального процесу, які забезпечують необхідну науково-теоретичну й методичну базу – знання, уміння, навички, що дають змогу випускникам освітнього рівня «бакалавр» здобути необхідні компетенції та творчо й ефективно самореалізуватися в професійній діяльності.

Перевірка експертною комісією показала, що при складанні навчальних планів витримані вимоги щодо співвідношення навчального часу між нормативною та варіативною частинами (63% та 37%) циклів підготовки. В робочих навчальних планах та робочих програмах навчальних дисциплін враховані рекомендації МОН України щодо співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи студентів. Для забезпечення самостійної роботи студентів розроблено відповідне методичне забезпечення, передбачається робота студентів в бібліотеці ЗНТУ, комп'ютерних класах, в яких забезпечується доступ до мережі Інтернет.

Випускники отримують ґрунтовну фахову підготовку, що сприяє адекватній адаптації до умов ринку праці. При складанні навчальних планів враховані принципи безперервності теоретичної та практичної підготовки студентів. Навчальний процес здійснюється згідно з вимогами Болонського процесу.

Висновки: надані навчальним закладом матеріали (внутрішня система забезпеченості якості освітньої діяльності, освітньо-професійна програма, навчальні плани, робочі навчальні плани, програми практик та ін.) підтверджують, що зміст підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» у Запорізькому національному технічному університеті відповідає державним вимогам щодо змісту освіти, потребам ринку праці та особистості, чинному законодавству у сфері вищої освіти, Ліцензійним умовам надання освітніх послуг (Додаток 3).

4. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ 6.030102 «ПСИХОЛОГІЯ» ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 0301 «СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ НАУКИ»

Експертною комісією встановлено, що навчання бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» в Запорізькому національному технічному університеті здійснюється відповідно до законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», державних стандартів освіти, Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах. Навчально-виховний процес забезпечує можливість здобуття студентом знань, умінь і навичок у гуманітарній, соціальній, науково-природничій сфері; інтелектуального, морального, духовного, естетичного розвитку, що сприяє формуванню освіченої особистості з високими моральними принципами.

Голова експертної комісії

С. П. Яланська

Навчально-виховний процес базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму, наступності та безперервності, незалежності від втручання будь-яких політичних партій, громадських та релігійних організацій.

Навчальний процес в університеті здійснюється у таких формах: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Основними видами навчальних занять є: лекція, практичне, семінарське заняття, консультація.

З метою ефективного контролю виконання навчального плану в Університеті розробляється графік навчального процесу, який затверджується ректором. Графік навчального процесу і розклад занять, за якими працюють викладачі кафедри та студенти, розробляються своєчасно з урахуванням оптимального використання аудиторних приміщень і навантаження викладачів.

Викладачами випускової кафедри та кафедр, що забезпечують навчальний процес, розроблено комплекси навчально-методичного забезпечення з дисциплін навчального плану підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки». Складниками цих комплексів є: навчальна програма дисципліни; робоча програма навчальної дисципліни; конспект лекцій; методичні вказівки до практичних занять; методичні вказівки до лабораторних занять (якщо передбачено навчальним планом); методичні вказівки до виконання курсових робіт (якщо передбачено навчальним планом), які містять тематику курсових робіт, вимоги до їх змісту і оформлення, порядок захисту, рекомендовану літературу; методичні вказівки до самостійної роботи студентів; пакет контрольних тематичних заходів; питання підсумкового контролю знань, екзаменаційні білети; пакет завдань та тестів комплексної контрольної роботи (ККР) з дисципліни для визначення рівня залишкових знань студентів; критерії та система оцінювання знань, умінь і навичок студентів; додаткові матеріали, до складу яких входять: список рекомендованої для опрацювання літератури, перелік основних ресурсів Інтернет тощо. Викладачі кафедри щорічно оновлюють НМК згідно графіка навчального процесу.

Умови організації та проведення практик в Запорізькому національному технічному університеті регламентуються «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» (затверджений наказом № 93 МОН України 08.04.1993 р.), «Методичними рекомендаціями по складанню програми практики студентів вищих навчальних закладів України» (затверджені наказом № 31-5/97 Міністерством МОН України від 14.02.1996 р.).

Практична підготовка бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» охоплює такі види практик: навчальна (ознайомча) практика (4 семестр), виробнича (педагогічна) практика (6 семестр), виробнича практика (8 семестр).

Зміст практичної підготовки, терміни її проведення визначаються навчальними планами та програмами практик. Навчально-методичне керівництво і виконання програм практик забезпечується кафедрою психології.

Головними базами для проходження практик є: кафедра психології Запорізького національного технічного університету; 18 дошкільних та 21 загальноосвітній заклади Департаменту освіти і науки Запорізької міської ради, КЗ «Запорізька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат «Орієнтир» ЗОР», Центр соціальної та реабілітаційної допомоги «Прометей», Мелітопольський дитячий санаторій, ЗОД УДПЗ «Укрпошта», Благодійна організація «Благодійний фонд «Карітас», Запорізька обласна громадська організація «Об'єднання психологів та психоаналітиків «Взаємодія» та ін.

Згідно до навчального плану відповідним Наказом ректора Запорізького національного технічного університету кожного разу бакалаври напрямку підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» направляються на проходження практики на різні бази.

У відповідності до вимог програм практики з підготовки бакалаврів напрямку підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» студенти мають поглиблювати та закріплювати теоретичні знання, формувати професійні навички та уміння, проводити психодіагностичні процедури та інтерпретувати отримані дані, оформляти їх у формі звіту та захищати перед комісією, що складається з керівників практики і викладачів кафедри.

Навчальним планом підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» передбачена атестація у формі державного іспиту. Студенти забезпечені питаннями для складання державного іспиту, списками рекомендованої літератури, підручниками і довідниками. Термін проведення атестації бакалаврів регламентується наказом ректора ЗНТУ, білети державного іспиту затверджуються завідувачем кафедри психології і деканом факультету соціальних наук ЗНТУ.

З метою вдосконалення системи оцінювання якості знань, в університеті щорічно у березні-квітні проводиться контроль залишкових знань студентів. Кафедрою психології розроблено контрольні завдання для дисциплін професійної підготовки студентів, які навчаються за першим (бакалаврським) рівнем. Комплексні контрольні роботи підписані деканом факультету, завідувачем кафедри та затверджені ректором представлені на кафедрі.

Законодавчі та нормативно-правові документи, які регламентують організацію та проведення навчального процесу, доводяться до всіх співробітників кафедри. Всі документи розглядаються на засіданнях кафедри. Встановлюються терміни виконання та контролю за їх здійсненням. Стан виконавчої дисципліни на всіх етапах проходження законодавчих й нормативних документів відповідає встановленим з цього приводу вимогам.

Висновок: методичне та інформаційне забезпечення дисциплін навчального плану підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» становить 100%, що відповідає даним, наведеним у звіті про самоаналіз. Комплексність НМКД, якість розроблених матеріалів загалом відповідають установленим вимогам до цих документів та рівню підготовки бакалаврів (див. Додаток 3).

Отже, з Запорізькому національному технічному університеті інформаційне та методичне забезпечення у цілому відповідає чинному законодавству в сфері вищої освіти, Ліцензійним умовам надання освітніх послуг та Державним вимогам до акредитації, що висуваються до навчально-методичного забезпечення, на основі якого здійснюють підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки».

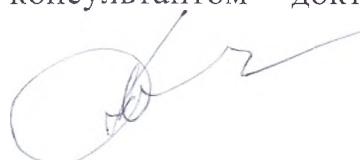
5. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Відповідно до офіційних документів, наявних в Університеті, підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» здійснює кафедра психології, а також інші кафедри («Українознавства та загальної мовної підготовки», «Охорони праці і навколишнього середовища», «Соціальної роботи», «Інформаційних технологій в туризмі», «Іноземних мов професійного спілкування», «Журналістики» та кафедри «Кримінального, цивільного та міжнародного права»), де працюють кваліфіковані професори, доценти та викладачі.

Випускову кафедру психології очолює доктор психологічних наук, професор Бочелюк Віталій Йосипович. Бочелюк В.Й. закінчив Запорізький державний університет (1995 р.) (нині – Запорізький національний університет) за спеціальністю «Психологія» і отримав кваліфікацію «Практичний психолог». Має стаж науково-педагогічної роботи 24 роки. Працює у Запорізькому національному технічному університеті з вересня 2014 р. Докторську дисертацію за спеціальністю 19.00.05 – соціальна психологія на тему «Психологічні засади готовності учасників освітньої діяльності до управління інноваційними процесами в школі» захистив у 2005 р. (доктор психологічних наук з 2005 р., професор кафедри практичної психології з 2006 р.).

Бочелюк В.Й. має понад 200 наукових праць, у тому числі 4 одноосібні монографії, 15 у співавторстві, близько 15 підручників та посібників.

Бочелюк Віталій Йосипович є науковим керівником кандидатських дисертацій та науковим консультантом докторських дисертацій з

психологічних наук, тематика яких пов'язана з актуальними проблемами розвитку психологічного знання. Під його науковим керівництвом захищені 9 кандидатів та 2 доктори психологічних наук. Професор Бочелюк В.Й. є членом двох спеціалізованих Вчених рад та членом редакційних колегій 2-х наукових журналів.

До штату випускової кафедри входить 13 науково-педагогічних працівників, із них: 1 професор, доктор психологічних наук, 1 доктор педагогічних наук на посаді професора, 5 доцентів, кандидатів психологічних наук, 1 кандидат психологічних наук на посаді доцента, 1 кандидат політичних наук, доцент, 1 кандидат філософських наук, доцент, 3 старших викладачі. Всі науково-педагогічні працівники кафедри зі стажем науково-педагогічної роботи більше 10 років.

Рівень забезпеченості кафедри фахівцями з науковими ступенями та вченими званнями відповідає встановленим вимогам. Професори, доценти та викладачі, що забезпечують навчальний процес підготовки фахівців, мають наукові праці у відповідній галузі.

На кафедрі проводиться активна робота з покращення якісного рівня професорсько-викладацького складу шляхом стажування та перепідготовки (підвищення кваліфікації) у навчальних закладах України та зарубіжжя та участі в наукових українських та міжнародних конференціях (про що свідчать опубліковані матеріали конференцій; відповідні дипломи і сертифікати).

Якісний склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» такий:

- частка науково-педагогічних працівників із науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки дисциплін навчального плану бакалавра складає 100% від кількості годин (нормативна вимога 100%), у тому числі які працюють у ЗНТУ за основним місцем роботи – 100%, з них 128 (35%) годин викладають доктори наук, професори;

- частка науково-педагогічних працівників із науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин циклу природничо-наукової (фундаментальної) підготовки дисциплін навчального плану бакалавра становить 79% (нормативна вимога – 50%, відхилення становить +29%), з них за основним місцем роботи – 100%, з них докторів наук – 23%;

- частка науково-педагогічних працівників із науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин циклу професійної та практичної підготовки дисциплін навчального плану бакалавра становить 73% (нормативна вимога – 50%, відхилення становить +23%), з них за основним місцем роботи – 100%, з них докторів наук – 4%.

Отже, проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за

основним місцем роботи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання становить 82% (за нормативом – 50%, відхилення становить +32%). Частка лекційного навантаження лекційних годин, що викладаються науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи, які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора, становить 16% (за нормативом – 10%, відхилення становить +6%).

Акредитаційна вимога щодо наявності докторів наук або професорів (кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи у вищих навчальних закладах не менше 10 років, є авторами або співавторами підручників, навчальних посібників або монографій) для акредитації напряму підготовки бакалаврів напряму 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» виконується.

Науково-педагогічні працівники, які задіяні в навчальному процесі підготовки магістрів, пройшли відповідне підвищення кваліфікації (стажування), зокрема В.Й. Бочелюк в 2016 р. підвищував кваліфікацію на базі Балтійського науково-дослідного інституту проблем трансформації економічного простору.

За останні п'ять років науковими співробітниками кафедри психології було захищено 1 докторську дисертацію (Дергач М.А.) і 1 кандидатську дисертацію (Шевчук З.М.).

Накази з кадрових питань, особові справи, трудові книжки викладачів ЗНТУ оформлені належним чином і зберігаються у відділі кадрів.

Висновок: розглянувши документи, представлені в акредитаційній справі, експертна комісія зазначає, що інформація про кадровий склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» у Запорізькому національному технічному університеті є достовірною і відповідає чинному законодавству у сфері вищої освіти, Ліцензійним умовам надання освітніх послуг та Державним вимогам до акредитації.

6. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

На момент проведення акредитаційної експертизи встановлено, що Університет у своєму розпорядженні має 5 навчальних корпусів (загальною площею 50469,2 м²), лабораторії, навчально-виробничий корпус, спортивний корпус, 2-х поверхневий корпус кафедри військової підготовки, які відповідають існуючим санітарно-технічним та протипожежним нормам. Загальна площа навчально-лабораторних приміщень університету забезпечує

Голова експертної комісії

С. П. Яланська

можливість організації навчального процесу. Аудиторний фонд учбових корпусів використовується на 100%.

Кількість комп'ютерних посадкових місць на 100 студентів у ЗНТУ складає: $1430/(7516+550) \cdot 100 = 17,7$, що забезпечує виконання діючих нормативів. Нормативи із забезпечення студентів доступом до сучасної комп'ютерної техніки та технологій Інтернету витримані у повній мірі. Спеціалізовані комп'ютерні класи забезпечені відповідними програмними продуктами, необхідними для формування у майбутніх фахівців умінь, навичок та компетенцій з урахуванням вимог сучасного виробництва.

Під час підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» широко використовуються сучасні освітні технології. В навчальному процесі активно задіяна лабораторія «Лабораторія психотренінгу і групової психокорекції».

Для студентів створена належна соціально-побутова інфраструктура. Студенти напряму підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» на 100% забезпечені місцями для проживання в гуртожитках університету. Вони мають змогу користуватися медичним кабінетом (1 корп. ЗНТУ), їдальнею (1 корп., 2 корп.), буфетом (3 пункти харчування в 1 корп., 1 в 3 корп., 1 в 4 корп., 1 в 2 корп.), спортивним залом та спортивними майданчиками (спортивний клуб «Мотор січ» договір оренди №327-юр 01.09.2016р на 3 роки).

Санітарно-технічний стан будівель, рівень охорони праці та техніки безпеки, виробничої і протипожежної безпеки відповідають існуючим вимогам та оновлені в поточному році.

Стан забезпечення навчального процесу навчальною, нормативною і довідковою літературою є досить високим.

Бібліотека ЗНТУ має достатню кількість добре оснащених приміщень (загальна кількість місць у читальних залах – 454, кількість читальних залів – 8).

Співвідношення кількості посадкових місць у власних читальних залах ЗНТУ в розрахунку на 100 студентів становить 5,6 (перевищує встановлений норматив).

Книжковий фонд бібліотеки ЗНТУ на жовтень 2017 р. складає 884717 примірників навчальної, наукової та методичної літератури та інших матеріалів.

Бібліотека забезпечує доступ читачів до потужних електронних ресурсів, обладнана двома серверами, 7 сканерами, 7 принтерами, двома ксероксами, одним багатофункціональним пристроєм та 76 комп'ютерами, які об'єднані в єдину інформаційну мережу. Для забезпечення наукової роботи магістрів, аспірантів та науково-педагогічного персоналу бібліотека ЗНТУ проводить систематичну передплату періодичних фахових видань.

Кількість підручників, навчальних посібників, періодичних видань та наукової літератури, що забезпечує належний рівень підготовки студентів, відповідає нормативам МОН України.

Кафедра психології та кафедри ЗНТУ, які беруть участь у підготовці бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» в цілому забезпечена достатньою кількістю приміщень для високоякісної організації навчального процесу. До кафедри психології відносяться приміщення з достатньою площею для забезпечення навчального процесу, в які входять лекційні аудиторії, комп'ютерні лабораторії, кафедра має власну навчальну лабораторію, в приміщенні якої проводиться підготовка студентів до проведення групової терапії та психокорекції. Кафедра оснащена персональними комп'ютерами, що використовуються, як безпосередньо для підготовки до занять, так і для виконання курсових робіт бакалаврів. Персональні комп'ютери підключені до локальної мережі університету та до глобальної мережі «Internet».

Комісія ознайомилася із документами, що засвідчують право володіння приміщеннями для здійснення навчально-виховного процесу, висновком органу державного санітарного нагляду про відповідність наявних приміщень вимогам санітарних і будівельних норм та документами, що регламентують порядок провадження освітньої діяльності, проаналізувала наявний стан матеріально-технічної бази університету і констатує, що вона відповідає вимогам до вищого навчального закладу IV рівня акредитації і забезпечує проведення всіх видів навчальних занять та науково-дослідну роботу бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки».

На кожному основному складовому компоненті навчально-матеріальної бази університету є затверджені в установленому порядку інструкції з техніки безпеки та протипожежної безпеки. Кожного навчального року для усіх груп студентів проводиться первинний і вторинний інструктаж з техніки безпеки, правил поведінки та протипожежної безпеки під час навчання, роботи у комп'ютерних класах, перебування на інших об'єктах інфраструктури університету. Випадків порушень та травмувань за останні роки не виявлено.

Висновок: матеріально-технічне та інші ресурсне забезпечення, стан споруд, приміщень, навчальних площ, необхідних для організації якісного навчання бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки», відповідає державним вимогам, державним будівельним нормам та вимогам галузевих стандартів до акредитації. Усі навчальні та адміністративні приміщення відповідають вимогам техніки безпеки та забезпечують умови щодо освітлення й повітряного режиму. Усі документи, що засвідчують право володіння приміщеннями для здійснення навчально-виховного процесу, висновок органу державного санітарного нагляду про відповідність наявних приміщень вимогам санітарних і будівельних норм та документи, що регламентують порядок впровадження освітньої діяльності, наявні (Додаток 3).

Отже, в Запорізькому національному технічному університеті створено належне матеріально-технічне забезпечення, яке відповідає

чинному законодавству у сфері вищої освіти, Ліцензійним умовам надання освітніх послуг та Державним вимогам до акредитації підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки».

7. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

На підставі перевірки освітньої та наукової діяльності студентів експертна комісія констатує, що навчальний план підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» у Запорізькому національному технічному університеті виконується в повному обсязі.

Аналіз зведених даних освітньої діяльності щодо підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» за підсумками семестрового контролю осіннього семестру 2017/2018 навчального року свідчить, що освітні показники для денної форми навчання бакалаврів напряму підготовки 6.030102 «Психологія» відповідають встановленим Державним вимогам до акредитації.

З метою визначення якості навчання студентів щодо підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» у Запорізькому національному технічному університеті були виконані комплексні контрольні роботи. Для їх проведення використовувались пакети комплексних контрольних робіт, розроблені викладачами навчального закладу. Виконані під час проведення самоаналізу комплексні контрольні роботи дають підстави зробити висновок про те, що їх результати в основному відповідають якісним характеристикам підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр».

З метою визначення якості навчання студентів щодо підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» в ЗНТУ експертною комісією було здійснено контрольні заміри знань студентів у відповідності до затвердженого графіка з таких навчальних дисциплін: «Психологія сім'ї», «Основи психологічної практики», «Педагогічна психологія» (Додаток 1.). Комплексні контрольні роботи (ККР) розроблені відповідно до програм навчальних дисциплін, мають рецензії, критерії оцінювання, затверджені у встановленому порядку.

За результатами перевірки виконаних комплексних контрольних робіт під час акредитаційної експертизи з підготовки бакалаврів напряму 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» експертна комісія встановила, що рівень знань студентів із відповідних циклів становить:

а) з циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки абсолютна успішність становить 100,0% (за результатами самоаналізу – 100%), якість – 93%, (за результатами самоаналізу – 94%);

б) з циклу дисциплін природничо-наукової (фундаментальної) підготовки абсолютна успішність становить 100% (за результатами самоаналізу – 100%), якість підготовки – 82% (за результатами самоаналізу – 83%);

в) з циклу дисциплін професійної та практичної підготовки абсолютна успішність становить 100,0% (за результатами самоаналізу – 100%), якість – 87% (за результатами самоаналізу – 88%) (Додаток 2).

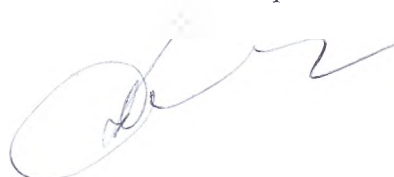
У відповідності до навчального плану бакалавра за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» студенти проходять навчальну (ознайомчу) практику (4 семестр, протягом 2 тижнів), виробничу (педагогічну) практику (6 семестр, протягом 3 тижнів), виробничу практику (8 семестр, протягом 4 тижнів). Головним завданням проходження практики є отримання навичок та практичне закріплення теоретичних знань.

Перевірка звітів студентів із навчальної (ознайомчої) практики (4 семестр), виробничої (педагогічної) практики (6 семестр), виробничої практики (8 семестр) виявила, що студенти на достатньому рівні продемонстрували професійні компетентності, які дозволять їм успішно виконувати виробничі завдання у майбутній професійній діяльності та продовжити навчання в магістратурі. Розбіжність між оцінками звітів закладу освіти та оцінками експертної комісії відсутня.

Висновок: *аналіз звітів про проходження студентами навчальної (ознайомчої), виробничої (педагогічної) та виробничої практик, перевірка підсумків семестрової та державної атестації, результати комплексних контрольних робіт, проведених під час акредитації, та порівняння їх із результатами комплексних контрольних робіт при самоаналізі, свідчать про те, що успішність навчання та якість підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» у Запорізькому національному технічному університеті відповідають встановленим нормативам, чинному законодавству у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації.*

8. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ ТА СТУДЕНТІВ ВИПУСКОВОЇ КАФЕДРИ

Кафедра психології значну увагу приділяє підготовці власних кадрів вищої кваліфікації. За останні п'ять років захистили дисертації і отримали: науковий ступінь доктора педагогічних наук Дергач М.А. (дисертація захищена в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за спеціальністю 13.00.01 – теорія педагогіки та історія

педагогіки), ступінь кандидата психологічних наук Шевчук З.М. (дисертація захищена в Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова за спеціальністю 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія).

Наразі на кафедрі доц. Походенко С.В. готує до захисту дисертаційне дослідження на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук.

Випусковою кафедрою за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» розробляються такі перспективні комплексні наукові теми:

– 07812 «Оптимізація психологічної допомоги у відповідності до психологічного змісту запиту клієнта» (2012-2015 рр.), яка складається з трьох етапів: 1. Психологічний зміст запиту сучасного клієнта як основа для оптимізації психологічної допомоги. 2. Психологічна допомога при запиті на вирішення особистих проблем. 3. Психологічна допомога при запиті на вирішення соціальних проблем.

– 07815 «Сучасна сім'я: соціально-психологічний вимір» (2015-2018 рр.), яка складається з трьох етапів: 1. Теоретико-методологічні витoki дослідження сучасної сім'ї. 2. Сімейні фактори формування особистості в сучасних умовах. 3. Цивільний шлюб як прояв кризи сучасної сім'ї.

Кафедра співпрацює з провідними університетами країни, зокрема з такими, як: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Херсонський державний університет, Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, Ужгородський національний університет, Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України, Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди та ін.

Щорічно навесні викладачами кафедри психології організовується і проводиться Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасні напрямки практичної психології», яка консолідує провідних психологів і науковців і дозволяє студентам і практикуючим психологам ознайомитися з останніми напрацюваннями з психології.

На кафедрі здійснюється наукова робота зі студентами та підготовка їх до участі у всеукраїнських конкурсах та міжнародних конференціях, зокрема: VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Психолінгвістика в сучасному світі» (18-19 жовтня 2015 р.; м. Переяслав-Хмельницький), IX Міжнародній науково-практичній конференції «Психолінгвістика в сучасному світі» (23-24 жовтня 2017 р., м. Переяслав-Хмельницький), Щорічній науково-практичній конференції викладачів, студентів, молодих учених, аспірантів, студентів ЗНТУ «Тиждень науки» (м. Запоріжжя) та ін.

Рекомендовані кафедрою наукові роботи студентів подаються на конкурси на кращі студентські наукові роботи, зокрема на I – II етапи Всеукраїнського конкурсу на кращу студентську наукову роботу (щорічно), II Всеукраїнський етап студентських наукових робіт з педагогічної та вікової психології (2017 р.) та ін.

Викладачами і студентами кафедри психології проводиться значна наукова та науково-дослідницька робота. Так, за останні два роки співробітниками і студентами кафедри було опубліковано понад 200 наукових праць, з них 16 монографій, понад 60 статей у наукових фахових виданнях, численні тези доповідей на конференціях. На кафедрі започатковане науково-практичне видання «Психологічні основи розвитку особистості», яке виходить двічі на рік. Викладачі кафедри мають наукові публікації у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз.

Викладачі кафедри беруть активну участь у міжнародних, національних та регіональних наукових конференціях як в Україні, так і за її межами, зокрема: VI Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми емпіричних досліджень у психології» (до 200-річчя з дня народження С.-А. К'єркегора), м. Київ, у рамках EUROPEAN ACADEMIC ASSEMBLY-2013, 12-13 грудня 2013 р.; Conference Proceeding, June 28-30, 2016. Kielce : International Scientific-Practical Conference Actual questions and problems of development of social sciences : Holy Cross University; V Міжнародна науково-практична конференція «Соціалізація і ресоціалізація особистості в умовах сучасного суспільства» (SRPCMS), м. Київ, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 11-12 листопада 2016 р.; Challenges of Psycholinguistics and Rpsychology of Language and Speech COPAPOLS 2017 Third International Conference (2017) та ін.

На кафедрі активно проводиться наукова робота з метою забезпечення високої якості підготовки бакалаврів, а також формування їх інтересу до науково-дослідної роботи з перспективою подальшого вступу до магістратури. Бакалаври беруть участь у наукових форумах та науково-практичних конференціях студентів, аспірантів та молодих вчених, у щорічних Днях Науки ЗНТУ, у конкурсах студентських наукових робіт різних рівнів, де неодноразово були призерами. Переможцями II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Психологія» (Теоретична та прикладна психологія) (серед учасників, що здобувають I рівень вищої освіти), що відбувся у ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (м. Переяслав-Хмельницький, 17-20 квітня 2018 р.) стали Жаболенко Анастасія Андріївна (3 курс, СН-115) – II місце (тема наукової роботи: «Особливості взаємозв'язку сили нервової системи та уваги у молодших школярів експериментального навчального закладу»), науковий керівник – Бородулькіна Т.О., канд. психол. наук, доцент, доцент кафедри психології ЗНТУ), Панченко Дар'я Олександрівна (4 курс, СН-114) – IV місце (тема наукової роботи: «Особливості харчової поведінки студентської молоді»), науковий керівник – Дергач М. А., доктор пед. наук, професор кафедри психології ЗНТУ). III місце у Всеукраїнському конкурсі студентських

наукових робіт із галузі «Загальна та соціальна психологія» (м. Херсон, Херсонський державний університет, 18-19 квітня 2018 р.) посіла Садикіна Альна Сергіївна (2 курс, СІ-116, тема наукової роботи: «Уявлення про інтуїцію та її місце в житті людини», науковий керівник – Бородулькіна Т.О., канд. психол. наук, доцент, доцент кафедри психології ЗНТУ).

Результати наукових досліджень студентів постійно публікуються у фахових наукових журналах та збірках праць конференцій: за останні два роки було опубліковано понад 60 студентських наукових праць у наукових фахових виданнях та на конференціях міжнародного і всеукраїнського рівнів.

У цілому надані дані свідчать про багатогранну роботу кафедри щодо вдосконалення наукової та науково-методичної діяльності, здатність розширяти професійні можливості викладачів і студентів.

Вищезначене свідчить про те, що професорсько-викладацьким складом кафедри психології Запорізького національного технічного університету приділяється значна увага науковій роботі, в якій студенти беруть активну участь.

Висновок. *Експертна комісія зазначає, що наукова робота викладачів у цілому відповідає чинному законодавству у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації, що висуваються до науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки».*

9. ЗАХОДИ З УСУНЕННЯ НЕДОЛІКІВ ТА ВИКОНАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ПОПЕРЕДНЬОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

У ході попередньої акредитації (2010 р.) напряму підготовки 6.030102 «Психологія» зауважень до підготовки майбутніх фахівців не було. Експертна комісія внесла пропозиції, які не входили до складу обов'язкових і не впливали на рішення про акредитацію. Але впродовж періоду між акредитаціями (2010-2018 рр.) випусковою кафедрою психології були організовані та здійснені заходи щодо реалізації цих пропозицій.

1) *Пропозиція – створити умови для підвищення рівня професорсько-викладацького складу кафедри.*

В штат університету на кафедру психології були прийняті д. психол. наук, проф. Віталій Йосипович Бочелюк, к. психол. наук, доценти Ірина Володимирівна Тисячник, Ольга Анатоліївна Черепехіна, Анна Олександрівна Застело; у 2012 році Дергач Маргарита Альфрїтівна захистила докторську дисертацію за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіки та

історія педагогіки, Шевчук Зінаїда Миколаївна захистила кандидатську дисертацію за спеціальністю 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія.

2) *Пропозиція – розширити матеріально-технічну базу підготовки бакалаврів.*

За звітний період при випусковій кафедрі психології відкрито і активно включено в навчальний процес навчальну лабораторію психологічного консультування та психотренінгу, робота якої спрямована на відпрацювання студентами навичок практичного психолога.

3) *Пропозиція – посилити апробацію результатів досліджень, що проводяться викладачами кафедри.*

Стосовно цієї пропозиції на кафедрі психології започатковане науково-методичне видання – монографія «Психологічні основи розвитку особистості», яка видається двічі на рік. У монографії викладачі кафедри публікують результати наукових досліджень, які використовуються студентами і в ході наукових пошуків, і при вивченні навчальних курсів.

За результатами попередньої експертизи (від 29.04.2018 р.) поданих матеріалів акредитаційної справи (вх. №444-ас від 17.04.2018 р.) експертною комісією МОН вказано на таке:

1) *В акредитаційній справі відсутня інформація щодо динаміки змін контингенту по навчальним рокам і курсам.*

У відповідь на це вказуємо, що динаміку змін контингенту студентів по навчальним рокам і курсам напряму підготовки 6.0301020 «Психологія» в Запорізькому національному технічному університеті відображено у таблиці 2, розділу 3 (див. С. 6).

Також експертна комісія зазначає, що за період 2012 – 2018 рр. зауважень та приписів органів, що здійснюють контроль за дотриманням ліцензійних умов або інших контролюючих державних органів, а також претензій юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності керівництва Університету, зокрема з підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» у Запорізькому національному технічному університеті не надходило.

10. ПІДСТАВИ ДЛЯ АКРЕДИТАЦІЇ

До Міністерства освіти і науки України подано заяву про акредитацію підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» у Запорізькому національному технічному університеті.

Наведені загальні відомості, а також відомості про кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення університету дозволяють зробити висновок про те, що Запорізький

Голова експертної комісії

С. П. Яланська

національний технічний університет здійснює підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» у відповідності до державних вимог.

Кадрове забезпечення навчальної підготовки студентів відповідає Державним нормам акредитації за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення відповідає вимогам акредитації послуг у сфері вищої освіти і надає можливість якісної підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки».

Матеріально-технічна база ЗНТУ та кафедри психології дозволяє забезпечувати на достатньому рівні проведення освітнього процесу підготовки бакалаврів.

За результатами проведеного експертною комісією аналізу у вигляді комплексних контрольних робіт за циклами дисциплін в цілому абсолютна успішність становить 100%, а якість підготовки за всіма циклами складає 87%.

Таким чином, **клопотання ЗНТУ** щодо акредитації освітньої діяльності з підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» з ліцензованим обсягом 100 осіб (40 – денна, 60 – заочна форми навчання) **вважаємо обґрунтованим**.

11. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Запорізького національного технічного університету щодо акредитації підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» та перевірки результатів діяльності безпосередньо в навчальному закладі, експертна комісія дійшла висновку, що підготовка бакалаврів відповідає вимогам провадження освітньої діяльності. Експертна комісія вважає, що ЗНТУ спроможний надавати освітні послуги з підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» з ліцензійним обсягом 100 осіб.

Водночас, експертна комісія вважає за необхідне висловити пропозиції, які не входять до складу обов'язкових, але дозволять покращити якість підготовки фахівців:

– поглибити творче співробітництво кафедри з державними установами, психологічними службами та науково-дослідними установами відповідного профілю м. Запоріжжя та України в напрямку пошуку нових взаємовигідних форм взаємодії;

Голова експертної комісії

С. П. Яланська

- активізувати зусилля науково-педагогічних працівників щодо підготовки навчально-методичних видань (підручників, навчально-методичних посібників) з фахових дисциплін, в тому числі електронних навчальних посібників;
- посилити роботу щодо використання елементів дистанційного навчання при підготовці бакалаврів психології;
- викладачам кафедри психології звернути увагу на необхідність публікації результатів наукових досліджень у виданнях, що входять до наукометричних баз (SCOPUS, Web of Science, Index Copernicus та інших, прирівняних до вказаних наукометричних баз).

На підставі аналізу поданих на акредитацію матеріалів і результатів акредитаційної експертизи комісія робить висновок про можливість акредитації за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія» галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки» Запорізького національного технічного університету за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» з ліцензованим обсягом 100 (сто) осіб (40 – денна, 60 – заочна форми навчання).

Голова експертної комісії

Завідувач кафедри загальної, вікової та практичної психології Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка,

доктор психологічних наук, професор

С. П. Яланська

Член експертної комісії

доцент кафедри теоретичної та практичної психології Житомирського державного університету імені Івана Франка, кандидат психологічних наук

Н. Ф. Портницька

«31» травня 2018 р.

«З експертними висновками ознайомлені» та один примірник отримав

Ректор Запорізького національного технічного університету, доктор технічних наук, професор

С.Б. Беліков

Завідувач кафедри психології Запорізького національного технічного університету, доктор психологічних наук, професор

В.І. Бочелюк

Голова експертної комісії

С. П. Яланська

Додаток 1

«ПОГОДЖЕНО»

Голова експертної комісії МОН

Яланська С. П.

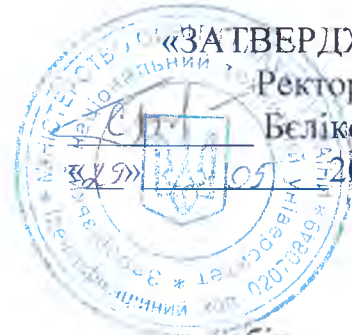
«1» 05 2018 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор ЗНТУ

Беліков С.Б.

«1» 05 2018 р.

Графік

проведення комплексних контрольних робіт
студентами СН-114, СН-124 факультету соціальних наук
Запорізького національного технічного університету

Дисципліна	Дата та час проведення	Аудиторія	Група	Викладач	Експерт
Психологія сім'ї	29.05.2018 14.55-16.15	492	СН-114	Застело А.О.	Яланська С.П.
Основи психологічної практики	30.05.2018 11.55-13.15	492	СН-124	Черепехіна О.А.	Портницька Н.Ф.
Педагогічна психологія	31.05.2018 14.55-16.15	492	СН-124	Дергач М.А.	Яланська С.П.

Декан ФСН

Т.О. Гайворонська

Голова експертної комісії

С. П. Яланська

Зведена відомість
РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
студентами напряму підготовки 06.030102
Запорізького національного технічного університету
(назва ВНЗ)

Голова експертної комісії

№ п/п	Дисципліна	Шифр і назва спеціальності	Група	К-ть студентів	Виконували		Одержали оцінки при акредитаційній експертизі								Успішність, %	Якість, %	Самоаналіз	
					Кількість	%	5		4		3		2				Успішність, %	Якість, %
							К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
З циклу природничо-наукової (фундаментальної) підготовки. Вибіркова частина. Цикл дисциплін самостійного вибору студентів																		
1.	Психологія сім'ї	6.030102 Психологія	СН-114	17	17	100%	5	29	9	53	3	18	-	-	100%	82%	100%	83%
З циклу професійної та практичної підготовки. Нормативна частина.																		
2.	Основи психологічної практики	6.030102 Психологія	СН-124	15	15	100%	8	53	5	33	2	13	-	-	100%	87%	100%	88%
З циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки. Вибіркова частина. Цикл дисциплін самостійного вибору ВНЗ																		
3.	Педагогічна психологія	6.030102 Психологія	СН-124	15	15	100%	8	53	6	40	1	7	-	-	100%	93%	100%	94%
Всього															100%	87%	100%	88%

С. П. Яланська

Експерти: _____ (Яланська С. П.)

_____ (Портницька Н. Ф.)

Декан (зав. випускової кафедри) _____ (В.Й. Бочелюк)

Зведені відомості про дотримання
Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти
в Запорізькому національному технічному університеті
для підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія»
галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	-
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь або вчене звання	Тринадцять осіб, з них десять, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них два доктори наук або професори	-
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	-
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю			

3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	-
Провадження освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	82	+32
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	10	16	+6
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом			
2) практичної роботи за фахом	10	82	+72

6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1-16 пункту 5 приміток	+	
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			
2) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	-
3) з науковим ступенем або вченим званням			
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	4,5	+2,1
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	53	+23

3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	-
2) пунктів харчування	+	+	-
3) актового чи концертного залу	+	+	-
4) спортивного залу	+	+	-
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	-
6) медичного пункту	+	+	-
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30
Провадження освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	-
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	-
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-

5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	-
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як чотири найменувань	7	+3
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	-
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	-

4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	50	70	+20
--	----	----	-----

Голова експертної комісії

Завідувач кафедри загальної, вікової та практичної психології Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка,

доктор психологічних наук, професор

С. П. Яланська

Член експертної комісії

доцент кафедри теоретичної та практичної психології Житомирського державного університету імені Івана Франка, кандидат психологічних наук

Н. Ф. Портницька

«31» травня 2018 р.

«З експертними висновками ознайомлені» та один примірник отримав

Ректор Запорізького національного технічного університету,
доктор технічних наук, професор

С.Б. Беліков

Завідувач кафедри психології Запорізького національного технічного університету,
доктор психологічних наук, професор

В.Й. Бочелюк

Голова експертної комісії

С. П. Яланська

Відомості про дотримання Державних вимог до акредитації
у Запорізькому національному технічному університеті
для підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030102 «Психологія»
галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
Відповідно до наказу МОН № 689			
Якісні характеристики підготовки фахівців			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	–
1.2 Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	–
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	–
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	93	+47
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			

Голова експертної комісії

С. П. Яланська

1	2	3	4
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	82	+32
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	87	+37
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-

Голова експертної комісії

Завідувач кафедри загальної, вікової та практичної психології Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка,
доктор психологічних наук, професор

С. П. Яланська

Член експертної комісії

доцент кафедри теоретичної та практичної психології Житомирського державного університету імені Івана Франка,
кандидат психологічних наук

Н. Ф. Портницька

«31» травня 2018 р.

«З експертними висновками ознайомлені» та один примірник отримав

Ректор Запорізького національного технічного університету,
доктор технічних наук, професор

С.Б. Беліков

Завідувач кафедри психології Запорізького національного технічного університету,
доктор психологічних наук, професор

В.І. Бочелюк

Голова експертної комісії

С. П. Яланська